

Latweefchu Awises.

Ar augstas Geweschanas - Kummisiones sinnu un nowehleschanu.

Nr. 18. Zettortdeena tannî 4tâ Mai 1822.

✓ **Zelgawa**, tannî 1mâ Mai.
Preefsch pahri neddelahm, kad malka no muhsu Leeluppes tappe iswilta, brangs un gohdigs puifts, Venaues Leelaudschu fainneeka dehls, ahtru gallu dabbuja. Schis jauneklis us to malkas laipu, kas schehrscham par Leeluppi nolikts, lai ta bedsinajama malka, fo no augfcheja Kursemnes galla us Zelgawu nolaisch, ne-eet prohjam, stahwedams un no nejauscha isslihdis, eekritte uhdeni, un tulih appaksch malkas gahjis, winnam bij jaflishft. To lihki, jebeschu tappe meklehts, ne warreja atrash uhdensi. Tehws, dabbujis dsirdeht no schihs leelas nelaines, pats abrauze Zelgawa, un mekledams mekleja, kamehr to mihtotu lihki, fo straume pee pascha tilta bij aisenessu atradde. — Mihestibas un schehluma assaras raudadams to jaunu lihki pahrwedde mahjâs un kristigi paglabbaja. Mehs Zelgawneeki, preefsch kureem strahdajoht schis jauneklis ahtru nahwi dabbujis, winnam wehlejam faldu dusu sawâ agrâ kappina. Lai Deems eepreezinga tohs no-fummuuschus wezzakus un raddineekus, un lai schai dwehselei, fo schi pasaule wairs ne warr aisenent, labbi flahjahs pee mihta Debbezu Tehwa, winna pasaule. —

No Grohbines.

Wehdeja Webruara deena bija dauds muhsu pusses laudim behdiga un baalu-pilna deena. Jo schinni deena bija tas leelakais stohrmis, fo schinni gaddâ redsejuschi esam. Neweenâ Muischâ, neweenâs mahjâs stahde ne notifke. Jumti tappe neschehligi noplöhfiti, dasch jumts un stallis pagallam apgahfts, un dauds ehkas fatreezinatas. Us ta frasta no Leepajas lihds Palangai tappe divi laivas ismestas kas strautejo; weena us Leepajas lizzentes grunti, ohtra pee Ruzzawas Pappas-Muischâs, kur tas

Pappas esars newaid tahlu. No teem kugge-neekem neweens newaid noslihzis, bet pee lai-wahn leela stahde, jo tahs ne tappe paglahbstas. *)

Tannî paschâ wehtrâ noslihke arri tschetri muhsu semmes wihi. Tas weens bija Wipputa Tohms wahrdâ, Grohbineeks. Tas ar mašu laiwinu bija pahr Leepajas esaru brauzis, un atpakkal nahkdams wilneem un stohrman ne warredams wairs pretti turretees, sawu nahwi esarâ atradde. Winna brahlis, Grohbines Basnizas-funga wihrs, jan preefsch kahdeem 15 gaddeem arri noslihke, un ta abbi brahlis, kas ween no sawa tehwa bija, weenâ paschâ nahwê astahjuschi irraid.

No Schkehdes, Leepajas walsti, Grobbines Mescha-funga wihrs, Strukeneeka Andreis ar sawu brahli Zahni, kas strohderis bija, un sawu kaiminu, to Lizzentes fainneeku Lentes Zanni tannî paschâ deenâ pa juhru us Leepaju ar malku nogahje. Bet ta wehtra winnus ne tahlu wairs no ohsta kistis buhdamus fanehme, un wissi trihs wihi juhrâ noslihke. Skrohdera lihks diwi neddelas apkahrt juhrâ gulleja, un pee Sakkaleijas frasta, Mindes grenzi, tappa ismestis, kur tas gohdigs Mindes fainneeks Garweneeka Johrens to atraddis, mihligi to uswedde un tik ilgi kohschi sawâ rihi paglab-baja, kamehr tee raddi simu dabbujuschi, sawa drauga meesu atkal mahjâs pahrwahke. Tas bija schehligs un kristigs prahfs, fo schis gohda-wihs parahdija; tapehz tappe winnam arri diwi Basnizâs, Leepajâ un Sarrekôs no Mahzitajeem peenahkams gohds dahwinahts.

*) Schihs laivas gan tee paschi kuggi, no kureem no Leepajas tannî Nr. 16., tappe rakstiks.

Zittadi muhsu pussē wiss gan pa labbu eet.
Rudischi tā kohschi stahw, kas azzim leels preeks
tohs redsoht, un laiks tif rahms, tilts un mihligs,
kas jau wassaras widdū dohmatum buht. Tīk
no tahm nelabbahm pakahm wehl arween tohp
dsirdehts, jo tahs wehl nesuhd un dasch rets
arri pee tahm mirst. Tā irr weenā nowaddā
pats fainmeeks pakas nomirris. Kam ta
waina dohdama? — Ir teem wezzakeem un
fainnekeem, kas behrnus ne ness pee stahdi
schanas, kad no Muischahm finnū dabbu, ir
tahm mahtehm, kas ne ness apstahditus behr
nus us Muischu jeb pee Dakttereem, ohtrā reise
parahdih, lai apstahs, woi tahs pakas
labbas bijuschas, jeb ne. Nepaklausiba un
mulku prahs jau nekad labbus auglus ne ness.

No Lippaikeem, Kuldigas aprinki, tannī
8tā April.

Kad mehs eefsch Juhsu teizamahm Awischu
lappahm arri tannī Nr. 7. un 8. dseesminas
essam atradduschi, tad Jums schē arri weenu
dseesminu suhtam, fo nelaika Randawas Mah
zitaja tehws, Uldrikis Löwils Bekker, kas
Jaun-Aluzē par Mahzitaju bija, ne zik senn
preeksch winna nahwes 1785tā gaddā sadoh
majis un farakstijis. Winna laulibas gredzens
pee uggun = grehka tam bij suddis un ne zik
ilgi preeksch winna nahwes nejauschi atkāt tappe
atrasis tāi gare Jaun-Aluzes Basnizas = kunga
Muischas turu klaht tezzedama. Esares uppe.
Schai dseesminai tas wirsrafsis:

Tā teizama uppe.

Tā irr manna uppite;
Mihla skaidra uppite! —
Zits jau feltu atrohn schē. —
Skallodama, sawā preekschā
Madleen' flattahs uppes eefschā.
Raug, kas spihd, irr gredseninsch.
„Manneem pirksteem ne derr winsch,
„Uldrikini es winnu dohschu.“
Sakka tā, bet tas to kohschu
Neeku steidsahs Unnei doht.
Tā pee ahra pusses proht.
Ka ta effus masgajama:
Eefschā rafstus atrasdama.
Atness, parahd Mamsellei.
Schi tohs lassa, fauz un smeijs:

Anne, ta irr Kunga leeta,
Ugguns kaitē schinni weetā
Senn tas gredzens pasuddis.
Nu, kas wina atraddihs,
Tām buhs seeds, kas spohschi skamehs
Buhs wehl seedsinsch labs preeksch Annes! —
Bet tu, uppe teizama,
Tu gan daschu aplauna,
Kas, ko sadis, zeeti glabba.
Tu bes wiltus, skaidra, labba,
Paleez' tezzedama schē
Muhsu mihla uppite.

L a b b a s d o h m a s.

Illweziga simaschana lihdsinajahs ar simuk
fu un augstu tohni; jo augsti kahp, jo tahlu
warr redseht; bet gruhti uskahpt, paschā spizē
simams ta wissulabbaka isskattischana un mas
to zilvelu, kam irr welehts tif augsti kahpt;
tahs leetas, kas appakschā leelas lifikahs, gan
drihs pagallam issuhd, leelu semmes gabbalu
pahrskatta un beidoht semme ar Debbeim lee
kahs kohpā facet, un tatschu tas, kas augscham
stahw, atshist, ka tikkai masu, masu gabbalinu
tahs leelas pasaules pahrskatta. Bet appak
schā behrnus us schohgu uskahpis preezadamees
issauz: ehds kahds leels esmu! — nu es wissu
pasauli warru redseht, un tur us Basnizas tohni
stahw mas mas wihrinsch! — Un tee zitti behrni
lauschahs wissi arri us schohgu uskahpt, ka arri
ahtrumā un bes leela darba wissu pasauli dab
butu pahrskattiht.

Teesas fluddinaschana.

Weens farkans sirgs, kas leekahs sagts essam,
gan drihs 12 gaddus wezs, no widdischfiga
auguma, tannī 12tā Mai mehnescha deenā schi
gadda, pee Bauskes Pilstunga-Teesas, eefsch
uhtruppu taps pahrdohts, ja lihds to isteiktu
deenu tas kam peederr ne buhs ar peenahka
mahm parahdischanahm peeteizees; tas schē
wisseem tohp finnamu darrihts. Bauske, tannī
13tā April 1822. (1)

Us Teesas parohleschanu,

E. G. Lottin, Aktuahrs.

Zittas fluddinaschana.

Kad tas taggad Peewikkes-Muischā mahjoe
dams steegelit taittais Sidor Anton, kas

preefsch trim gaddeem schè Wainohdē kā stee-
gelu-taisitaïs kontrakta iahweja, tam arrentes
turretajam schihs Wainohdes-Muischias ar
wahrdu Ewald Frenmann, weenu aisslehtu,
sillt nomahletu un ar dselsu apkaltu labdi, ar
daschadahim leetahim eefschā, kihlā dewis prett
weenu santi dahlderu, un kād lihds schim scho
kihlu zaur winnas mafsaßhamu naud
atnehmis, tad schis steegeleu-taisitaïs Sidor
Anton ar scheem raksteem teek aizinahts, sawu
kihlu ar atdothscham to sants dahlderu, ko par-
rada irr, atpirkt, eefsch feschahm neddelahm no
tahs appakschā raktitas deenas, ja ne, tad ta
lahde ar tahn tē eefschā buhdamahm leetahm,
tannī 20tā Mai schi 1822tra gadda, Wainoh-
des-Muischā eefsch ultruppu taps pahrdohtha.
Wainohdē, tannī 9tā April 1822. (2)

Johann no Sacken,

kā weetneeks ta Wainohdes un Ponemon-
Muischu Dsmitkunga no Grotthüss.

Wirkus-Muischā, Dohbeles Kirspehlē,
Prinzu faimneeks schihs leetas, ko Saldats
rihjās bij paglabbajis, sawā Muischā nodewis,
prohti: I pahri melnu nankina bikschu, I raiba
pikee weste ar spohscheem dseltanem knohpjeem,
I elgen bes strihpes, I puß-kreklis no mader-
paka, I limu behru kreklis, I limu wihra-
kreklis ar bantiehm pee peedrohfsneem un pee-
krahges, I drahne 4 wehweru ohlekshu leela,
raibi austā. Kam schihs drehbes un drahnes
peederr, lai nahk Wirkus-Muischā (Heyden)
kar, ja mafsaß kas scho leetu labbad isdohts,
tahs paschas atpakkal dabbuhs. Wirkus-Mui-
schā, tannī 18tā April 1822. (1)

Baumgarten.

Tannī nafti no 10tā us 11tū April schi
gadda tam eefsch Sauku Basnjas-teefas
appaksch Krohna Suisse-Muischias Dambran
mahjās dsihwodamam Schlachziz un grunts-
nandu mafadamam Jakob Krassowsky zaur
eelaussham no flehts issagts tappis: I skahr-
da kahrpisch ar sawas muischneku kahrtas
parabdischanahm, I papihru wahks ar tah-
dahm paschahm grahmatahm, 15 finalki limu
kreli, 2 willani apfeggi, I gattaws un 1 wehl.

ne gattaws lindraks, 4 pußkaini willani lakkati
un 2 sihschu lakkati, 2 gabballi strihpainu audeflu,
no zuhfugaltas 4 widdus gabballi, 5 muggur
gabballi un 4 schinki, un 50 Sudraba Rubbeli.

Kas tam Jakob Krassowsky no schahm sag-
tahm leetahm sinnu dohs jeb tahs atskappelhs,
tas 10 lihds 20 Sudraba Rubbelus pateizibas
nandu dabbuhs. (3)

Jaunas-pils zeenigam Kungam, preefsch
kahdahm neddelahm, kurts irr tappusi nohst.
Schi kurts bija farkana, baltahm kahjahn,
balta kalkā un ar baltu strihpi par degguni.
Kas scho noklihduischu sinnu atskappe atpakkat,
jeb kas kahdu taisnu sinnu fur atdabbujams
Jauna-pilli dohd, tas dabbuhs labbu pateizi-
bas naudu. (2)

Weena bruhna muisheina putnu funna, ar
bruhnahm aufim un weenu bruhnu plekti us
krustu, no Merrefes-Muischias preefsch 6 ned-
delahm irr paklihduß; kas Muischā jeb zaur
Latweeschu Awisehm sinnu dohs, tas dabbuhs
labbu pateizibas naudu. (3)

Isdahwafchana s.

Grausdes-Muischā us nahkoscheem Jahneem
1822 jauns Krohgs us leelu Rihges zeltu ar
laukeem jeb bes laukeem, us weenu jeb us wai-
raf gaddeem us arrenti irr dabbujams. Graus-
des-Muischā par scho Krohgu wissu kas waijaga-
warr dabbuht sinnah. (1)

Pateifschana:

Gohdigam Latweescham Winkelmann, Lih-
wes-Behrli faimneeka Manka snohtam, scheit:
appakschā raktihts wirsneeks weena karras-
pulkā muhsu Leisara, leelu pateizibu, ir scheit:
preefsch wissas Kursemnes, sakka par to leelu
mihlestibu, ar ko winsch to sepiia neddelas:
usnehmis, famehr tas pee winna kohrteli stah-
weis, kur winsch winnam wissu pahrtifscham:
ta dewis, ka winsch to deesgan ne warr issla-
weht. Zukumā, tannī 28tā April mehneschā
deenā.

Pirmais weetu turretais, Baron Schmith.

S i n g a.

Kad mehs tappam luhgti, lai farveem mihleem lassitajeem augschajâ kursemnes gallâ par labbu, arri to Rihges kannepu un linnu tirgu Alwîsës eeleekam, tad to labprahf gribbam darriht, tikkai japeeminn, ka kursemnes kannepes un linni Rihgê pee Drujanes kannepehm un linneem tohp peeskaititi. Mehs pawissam to Rihges naudu un labbibas tirgu zittadi Alwîsës eerakstifim, ne kâ lihds schim darrijam, un mehs zerrejam, kad pehz Jahneem eespehsim, ne to kohpmannu beerses tirgu, kas allaschin augstaks irr, ne kâ pateefi us plazzi tohp makfahts, bet to ihstu tirgus makfu, un agraki ne kâ lihds schim isdarrams bija, farveem lassitajeem par labbu Alwîsës eelikt.

Tee Latweeschu Alwîschu apgahdataji.

Kreewu Papihru un Sudraba naudas tirgus.

Rihgê tanni 17tâ April.

	Papihru naudâ.
Weens Sudraba Rubbuls geldeja	3 Rub. 87 Kap.
— jauns Dahlderis makfaaja I Rub. 35 Kap. Sudr.	5 = 23 =
— Rubbuls un 29 Kap. Sudr. stahweja lihds	5 = — =

Pehz schi Kreewu naudas tirgus labbiba tanni pafchâ deenâ
tappe makfata.

	Sudraba naudâ
Par weenu puhru rudsu	I Rub. 34 Kap.
— — puhru kweeschu	I = 80 =
— — puhru meeschu	I = 2 =
— — puhru meeschu - putraimu	2 = 58 =
— — puhru ausu	— = 60 =
— — puhru kweeschu - miltu	2 = 58 =
— — puhru bihdeletu rudsu - miltu	— = — =
— — puhru rupju rudsu - miltu	I = 24 =
— — puhru firnu	I = 49 =
— — pehdu Drujanes kannepu	I = 52 =
— — pohdu Drujanes linnu no 1mas surtes	2 = 19 =
— — pohdu Drujanes linnu no 2tras surtes	I = 84 =
— — pohdu Drujanes linnu no 3schas surtes	I = 47 =

50 Grafchi irr Warra jeb Papihres Rubbuls, un Warra nauda stahw ar
Papihres naudu weenâ makfa.

Den Druck genehmiget, von der Einführungskommission dazu beauftragt, der

Staatsrath Necke.